

Sygn. akt I CNP 18/11

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi Z. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 27 października 2009 r., wydanego w sprawie z wniosku G. G. przy uczestnictwie Z. K. o zniesienie współwłasności, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 listopada 2011 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje wyłącznie w stosunku do prawomocnych orzeczeń, których wzruszenie w drodze zwykłych środków odwoławczych nie było i nie jest możliwe. W tej sprawie złożono skargę na postanowienie Sądu Rejonowego o zniesieniu współwłasności majątku ze względu na rozwiązanie spółki cywilnej. Od takiego orzeczenia przysługuje apelacja, skarżący jej jednak nie złożył. W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem stwierdził, że wynika to z faktu, iż dopiero po wszczęciu postępowania komorniczego względem niego dowiedział się o wydanym przez Sąd Rejonowy wyroku. Rzeczywiście w toku postępowania nie odebrał skierowanych do niego przesyłek z sądu, jednakże, zgodnie z zasadami dotyczącymi doręczeń, zostały one uznane za skutecznie doręczone. W skardze nie zawarto pogłębionego wyводу w tym zakresie, przez co nie wyjaśniono i nie udowodniono, że nieodebranie przesyłek z sądu nie było uchybieniem skarżącego. W tym stanie rzeczy nie można uznać, że miał miejsce wyjątkowy wypadek, o jakim mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c., mimo, że teoretycznie chodzi o prawo własności, a więc prawo chronione już na poziomie Konstytucji. Należałoby jednak wykazać, że niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, czego w skardze nie uczyniono. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest instytucją prawną o charakterze wyjątkowym, co przemawia przeciwko szerokiej interpretacji dotyczących jej przepisów. „Wyjątkowe wypadki” z art. 424¹ § 2 k.p.c. muszą być zatem szczególne i obiektywnie uzasadnione. Chodzi bowiem o wypadki, gdy ocena aksjologiczna całej sprawy wyraźnie przemawia za tym, że w zaskarżonym orzeczeniu naruszono prawo, a, ze szczególnych względów, poszkodowany nie mógł bronić swoich racji w toku instancji. Zważyć bowiem trzeba, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie doprowadzi do zmiany treści kwestionowanego orzeczenia, a jedynie stanowi niezbędny pre Judykat do żądania odszkodowania od Skarbu Państwa. Dla dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia na

podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c. niezbędne jest zatem wykazanie przez skarżącego, a w zasadzie usprawiedliwienie, dlaczego nie zaskarżył w zwykłym trybie kwestionowanego orzeczenia. Tego zabrakło w badanej skardze, gdyż nie jest skuteczne stwierdzenie, że nie doszło do skutecznego doręczenia tego orzeczenia. Gdyby przyjąć stanowisko skarżącego, to podważono by sens przepisów o doręczeniu, które mają fundamentalne znaczenie dla idei państwa prawa i funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Z podanych powodów skarga podlega zatem odrzuceniu.